

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/publikacje/ksiazki-rzeszow/30973,Franciszek-Banas-Moje-wspomnienia.html>
23.04.2024, 12:55

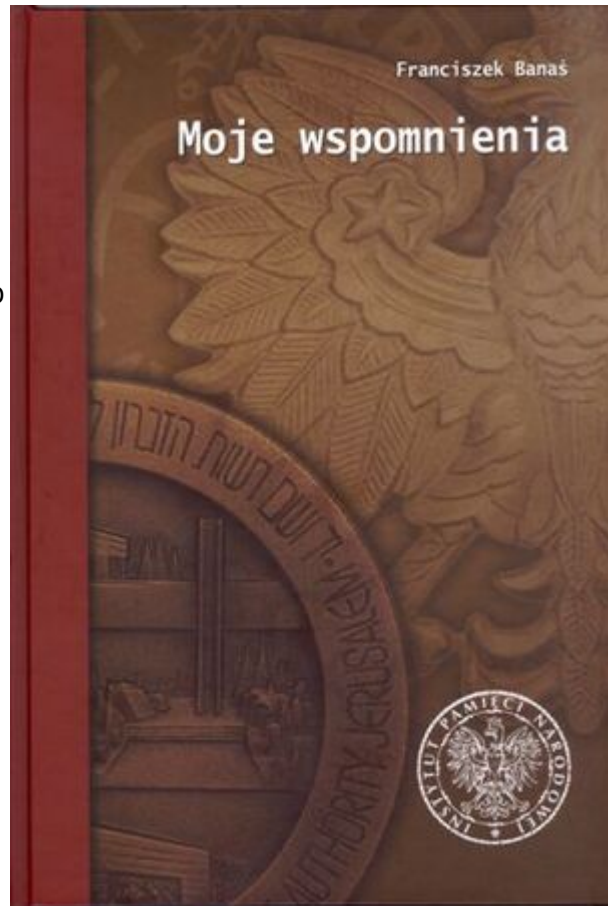
Franciszek Banaś, Moje wspomnienia

Franciszek Banaś, Moje wspomnienia,
Rzeszów 2009, 184 s., wkładka zdjęciowa 16
s.

Franciszek Banaś (1901–1985) –
funkcjonariusz Policji Państwowej w II
Rzeczypospolitej, Policji Polskiej Generalnego
Gubernatorstwa i żołnierz Armii Krajowej.

Wspomnienia Franciszka Banasia, będące istotnym źródłem poznania sytuacji społecznej Krakowa w pierwszej połowie XX w. i złożoności relacji polsko-żydowskich, obejmują okres od 1918 do 1946 r. W pierwszej części autor opisał swoją służbę w policji rzecznej na Wiśle w dwudziestolecie międzywojennym. Część druga dotyczy wojny obronnej we wrześniu 1939 r. i lat okupacji, gdy jako policjant granatowy służył na komisariacie przy ul. Kościuszki 46 w Krakowie oraz działał w zgrupowaniu AK o kryptonimie „Żelbet”. Realizując zadania zlecone przez AK, Franciszek Banaś zbierał informacje wywiadowcze o siłach, dyslokacji i ruchach wojsk oraz policji niemieckiej, o konfidentach polskich i żydowskich, a także ostrzegał ludzi zagrożonych aresztowaniem. Pośredniczył również w dostarczaniu do krakowskiego getta korespondencji i żywności oraz przekazywał zaufanym osobom informacje o planach niemieckich wobec dzielnicy żydowskiej w Krakowie.

Franciszek Banaś uratował życie wielu Żydom, w tym rodzinie Jakubowiczów, za co w 1981 r. uhonorowano go medalem i

tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów
Świata.

Gdzie kupić publikacje:

[Rzeszów](#)